

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCYJA CZYNNA CODZIENNIE z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00 z odnośzeniem do domu 3.00

CENA ODSOZNI: przedrukowa 20 gr. w tablicy (przed drukem) 40 gr. za listem 19 gr. za numerem. Jednoszybowy, drobny za wyraz 10 gr. pomysł i prace poszukiwane po 5 n. za wyraz. Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Dnia 9 lutego w Sali Teatru Miejskiego

Wojewódzki Reprezentacyjny Bal Ziemi Nowogródzkiej

Początek o godz. 22.

WSTĘP ZA ZAPROSZENIAMI

Zaproszenia i Karty Wstępu u Pań Gospodyń!

Obowiązki Gospodyń raczyły przyjąć Panie:

Abakanowiczowa Plotowa	Giza Józefowa	Kulwieciowa Antoniova	Malinowska Władysława	Roździestwieńska Aleksandrowa	Swidowa Anna
Aleksukowa Pawłowa	Godlewska Franciszkowa	Kuzianowa Zofja	Malska Władysława	Rozawowska Marja	Szymanowska Mieczysława
Ambroszkiewiczowa Ernestowa	Górska Witoldowa	Kraszewska Iza	Majchrzycka Antoniova	Ruszczycowa Ferdynandowa	Smólska Wincentowa
Bokunowa Edwardowa	Grzmot-Skotnicka Stanisławowa	Karwowska Jerzowa	Murza-Murczycowa Stefanowa	Salmonowiczowa Antoniova	Sudzilowska Gustawowa
Borowska Jadwiga	Hlebiewiczówna Stefanja	Kuźmińska Janowa	Narkiewicz-Jodko Romanowa	Siellawina Józefowa	Tanewska Bolesławowa
Bulhakowa Gustawowa	Hryniewska Jerzowa	Krupska Halina	Nekanda-Trepko Janina	Sielużycka Konstantowa	Tarnecka Wilhelma
Buninowa Helena	Jamolińska Melanja	Krupska Jadwiga	Narbutowa Natalia	Sielużycka Konstantowa	Taurogińska Edwardowa
Byczyńska Jakobowa	Janiszewska Marja	Krupska Leonja	Paderewska Leonowa	Sielanko Marjanowa	Wańkowiczowa Stanisławowa
Chodecka Władysława	Jarmolińska Kazimierzowa	Krupska Januszowa	Pawliucowa Stefanowa	Sobirajska Refalowa	Węglonekówna Dominikowa
Cholowiecka Rodolofowa	Jaroszewiczowa Edwardowa	Krupska Czesławowa	Parjanowiczowa Marjanowa	Sóchacka Włodzimierzowa	Wężykowa Andrejowa
Czarkowska Ottonowa	Jodkowa Henrykowa	Kondratowa Mikołajowa	Piekarska Zofja	Starkowa Józefowa	Wierzbowska Marja
Czapnocka Halina	Jurykowa Ludwikowa	Lechowiczowa Stanisławowa	Pictrowska Marja	Stawowa Amelja	Wierzbowska Zofja
Czelwetyńska Roza	Kamieniecka Witoldowa	Lejtnerowa Gustawowa	Plebąńska Włodzimierzowa	Stolle Bronisławowa	Wojkowska Stanisławowa
Czylińska Stanisławowa	Kamińska Zygmuntova	Lisowska Bronisławowa	Protasewicz Marja	Stolle Feliksowa	Wojkowska Stanisławowa
Czyłowa Plotowa	Karpowiczowa Karolowa	Lubańska Aleksandrowa	Przyborowska Marcinowa	Stiasnowa Leopoldowa	Wojkowska Stanisławowa
Dobłska Czesławowa	Kińska Władysława	Lubańska Józefowa	Przysocka Karolowa	Strawińska Janowa	Wilkowska Witoldowa
Dobłska-Pióro Eugenjuszowa	Kozicka Marja	Lisowska Janowa	Radecka-Mikulicz Janina	Strawińska Władysława	Zdanowiczowa Aleksandrowa
Domajska Zygmuntova	Kozłowska Stefanja	Lastowska Jadwiga	Romerowa Michelowa	Strzałkowska Wacławowa	Zubelwiczowa Aleksandrowa
Emerykowa Janowa	Koźłowska Edmundowa	Lyczkowska Helena	Roszkowska Aleksandrowa	Szelewiczowa Józefa	Zmigródzka Józefowa
Famińska Eugenjuszowa	Kublinowa Marja	Lyszczkowska Kazimierzowa	Rostworowska Stanisławowa	Szukiewiczowa Marja	

Zmiana Konstytucji

Klub B. B. W. z R. wniosł do laski marszałkowskiej projekt zmiany Konstytucji.

O tem że konstytucję zmienić trzeba; mówilo się ze wszystkich stron; wszystkie ugrupowania przyznawały to, wszystkie tej zmiany domagały się. Zmianę tę przewidywał i Sejm konstytucyjny który uważał ją za niedostateczną gdyż w konstytucji samej przewidziano to i zmieniano się spodziewano.

Opierający przez B.B. projekt przewiduje zasadnicze zmiany i b. zmiany nie podyktowane do kryterium ani też ślepego nastawieniem wzorów obcych.

Mamy tu więc doczynienia już nie z eksperymentem nową jakoby próbą rozwiązywania problemów państwowych według założeń idealnych przez życie nie przewidzianych.

Projekt ten oparty jest na wieloletnich doświadczeniach z ubiegłego okresu i przynosi nową zasadniczą ujęcie kwestji które dotychczas nie miały wprawdzie rozwiązania. Wyjątkowo tu na pierwsze miejsce pojęcie państwa jako instytucji, które posiada wszystkie podporządkowane. Znaczenie praw jest naród ale wszystkie interesy

się są podporządkowane interesom państwa, który góruje ponad wszystkimi. Nie ma tu miejsca na wybujały indywidualizm czy warcholstwo, bo ponad wszystkim stoi interes państwa.

Ważnym bardzo w tym projekcie szczególnie jest postanowienie ściśniające granicę wieku w prawie wyborczym, z którego korzystać mogą dopiero obywatele mający 24 lat zaś prawo obywatelności uzyskują dopiero mając lat 30.

Dalej prawa Prezydenta Rzeczypospolitej zostają w tym projekcie znacznie rozszerzone. W pierwszym rzędzie zostaje zmieniony sposób wyboru Prezydenta, którego wyboru dokonywa cały naród z 2 kandydatów, nie zaś jak dotychczas przez zgromadzenie narodowe.

Sam już sposób wyboru Prezydenta w głosowaniu powszechnym obdarzonego zaufaniem

całego społeczeństwa pozwala na znaczne rozszerzenie jego władzy. To też projekt przewiduje dla Prezydenta prawo weta co równa się prawu wstrzymywania mocy obowiązującej ustaw uchwalonych przez Sejm. Dalej projekt nadaje Prezydentowi prawo nominacji wszystkich stanowisk w Armji. Akty te nie wymagają kontrasygnatury prezesa Rady Ministrów jak wogóle te akty które są zastrzeżone do wyłącznej kompetencji Prezydenta.

Już te zmiany wystarczają do zorientowania się po jakiej linii projekt zmierza.

Idzie tu bowiem nie o doktrynerską formalistykę, ale o żywe konieczności, które w obecnych okolicznościach zadania państwa wymagają takiego ujęcia, aby rozwoju państwa nie hamowały.

W następnym numerze omówimy dalsze szczegóły projektu.

Mistrzostwo Europy w Narciarstwie

ZAKOPANE 7. II. Dziś odbył się bieg pań w b. ciężkiej wariacie z względu na duży mroź i najgłębsze śniegi. Wariant ten odstrążył zawodniczki angielskie, które odbiegły od startu.

W zawodniczki polskiej p. Bronisława Stachel-Tolankowej, która bieg ukończyła jako pierwsza w czasie 31 min. 34 sek. drugą była zawodniczka czeska w czasie 34 min. 29 sek., 3) p. Elżbieta Ziętkiewiczowa 35 min. 20 sek., 4) p. Stefkowa (Polska)

Polska ratyfikuje pakt Kelloga

WARSZAWA 7. II. Na dzisiejszym posiedzeniu plenarnem Sejmu po krótkim referacie p. Loewenhertza i przemówieniu Ministra Spraw Zagranicznych p. Augusta Zaleskiego Sejm przyjął w drugim i trzecim czytaniu ustawę ratyfikacyjną pakt Kelloga.

Pan Minister August Zaleski w przemówieniu swem przypomniał, że Polska przez swój wniosek na sesji Ligi Narodów we wrześniu 1927 r. miała myśl powszechnego paktu wyrzeczenia się wojny i myśl ta w tak szybki sposób znalazła swe urzeczywistnienie.

Przechodząc następnie do spraw protokołu Litwinowa Pan Minister podkreślił, że Polska w

sprawie tej przeprowadziła rozejście, aby umożliwić wszystkim sąsiadom zachodnim Związku Socjalistycznych Republik Rad, a więc Finlandji, Estonji, Lotwie i Rumunji podpisanie tego paktu jednocześnie z Polską. Cel ten został osiągnięty i pakt zostanie podpisany przez Polskę wspólnie z Rumunją, przy daniu możliwości innym państwom przystąpienia do protokołu.

Polska zgadzając się na propozycję Litwinowa chciała w ten sposób zadokumentować, iż każdy krok mający na celu utrwalenie pokoju, przyjęty jest chętnie przez Polskę.

Pan Minister oświadczył, iż po podpisaniu protokołu przedłoży Sejmowi szczegóły.

Przedstawiciele Rumunji przybyli do Moskwy

MOSKWA 7. II. Dziś o godzinie 3-iej po południu przybyła do Moskwy delegacja rumuńska z osobami: Ministra pełnomocnego Rumunji w Warszawie p. post. Davila i pierwszego sekretarza poselstwa p. Davidosko i towarzyszywie rady poselstwa polskiego w Bukareszcie p. Kobylanski.

Przybyłych powitali na dworcu przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z p. Patriem na czele; Narkomindziei reprezentowali szef protokołu dyplomatycznego p. Florentynskij i jego zastępca.

Wprost z dworca p. Davila odjechał w towarzyszywie p. Patka do poselstwa polskiego, gdzie — jak wiadomo — ma zamieszkać w czasie pobytu w Moskwie.

Tym samym pociągiem przybył do Moskwy korespondent „Głosu Prawdy” z „Prasa” i „Kurjera Warszawskiego”.

Prosimy odnowić prenumeratę

J u ż
Tylko dzisiaj t. j. 8-go lutego

możesz sprawdzić listę wyborczą w lokalu Magistratu

Z Kół Młodzieży Wiejskiej

Brzdzieniata - gm. Lidzka. Z chwilą zakończenia robót jeziennych zaczął się tutaj nowy okres życia naszej młodzieży. W pierwszych dniach listopada odbyło się walne zebranie Kół Młodzieży Wiejskiej poświęcone omówieniu programu i planu pracy na czas najbliższy...

KRONIKA STOLPECKA

Walne zebranie Spółdzielczego Banku Ludowego w Stolpcach

Odbyło się dnia 2 lutego w synagodze. Zebranie zajął prezes Rady Nadzorczej M. Machtel. Następnie objął przewodnictwem powołany przez Walne Zebranie p. L. Milcenson. Obecnych przeszło 50 osób.

Zebraenie Koła Z. Z. K. w Stolpcach

Odbyło się dnia 2 lutego w sali Ogniska Kolejowego. Na porządku dziennym były sprawy: 1) sprawozdanie i ustępowanie Zarządu Kół, 2) Wybory nowego Zarządu, 3) Wybory delegata na Zjazd Okręgowy...

Kronika Słonimska

Sprawa gimnazjum żydowskiego w Słoniemiu

Przed paru dniami zostało zwołane nadzwyczajne walne zebranie członków T-wa Żydowskiej szkoły Średniej. Po zagajeniu przez Dyrektora gimnazjum, który wskazywał na ciężkie położenie finansowe gimnazjum...

Wykrycie nadużyć w Spółdzielniach

W dniu 17 b. m. odbędzie się w Słoniemiu walne zebranie członków Kasy Spółdzielczej, celem wyboru nowych władz i sanacji dotychczasowych stosunków...

Budżet gminy derewieńskiej

Uchwalony przez Radę Gminną preliminarz budżetowy na rok obrotowy 1929-30 zamyka się w wydatkach i dochodach na sumę 59.965 zł. 51 gr.

Przedstawienie amator skie w Zasulu

Dnia 2 lutego Zarząd Szkoły powszechnej w Zasulu zorganizował przedstawienie amatorskie. Odegrano udatnie „Majster i czeladnik” w języku polskim i „Czort i baba” w języku białoruskim.

Posel Davila o protokule i państwach bałtyckich

MOSKWA 7. II. Fabyły tu pos. Davila w wywiadzie przedstawił Polskiej Agencji Telegraficznej oświadczył, że Sowieci podpisując protokół Litwinowa z Rumunją wyrażają się w ten sposób wszelkich gwałtownych środków w sporze o Besarabie.

Przesilenie w rządzie Rzeszy

BERLIN 7. II. Naprężona sytuacja w rządzie Rzeszy spowodowana groźbą ustąpienia ministra centrowego Von Erhardta dzięki interwencji kanclerza Mullera została przedpołudniem zażegnana.

Co słychać nowego?

8 Piątek. Dziś: Jana z Maty. Jutro: Apokalipsy P.

Zebraenie Sekcji gospodarczej Balu

Dziś o godz. 18 odbędzie się w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego zebranie, na które sekcja gospodarcza zaprasza wszystkie panie gospodynie.

Wyjaśnienie

Komitet organizacyjny wojewódzkiego reprezentacyjnego balu Ziemi Nowogródzkiej przy układaniu list zarówno gospodyń jak z gospodarzy oraz z zaproszonych osób natknął się na poważne trudności...

Pracownicy samorządowi w hołdzie p. Wojewodzie

Obiadujący w Albertynie zjazd pracowników administracji samorządowej i gminnej pow. Słonimskiego z okazji swego rocznicy nadesłał p. Wojewodzie jako swemu zwierzchnikowi depezę holdowniczą w której zapewnia o dalszych swych wysiłkach...

Pomoc dla rolnictwa

Sejmik Nowogródzki otrzymał z Ministerstwa Rolnictwa 18 tysięcy złotych na zmniejszenie gruntów Szkoły Rolniczej w Kuszelewie.

Pocztowe Kolo L.O.P.P.

Przed kilku dniami zawiązane zostało w Nowogródku pocztowe Kolo L. O. P. P., zrzeszające nie tylko pracowników Urzędu pocztowego w Nowogródku, ale i podległych agencji.

Bal

Jestem dziś sentymentalnie nastrojony. Tak na pozór błahą sprawą jak karnawał odgrywa w życiu narodów tak potężną rolę.

Przed wyborami do Rady Miejskiej

W ciągu wczorajszego dnia odbywało się sprawdzanie list wyborców przez zainteresowanych, przy bardzo nikłej frekwencji.

Bal inżynierski

Który się odbył 1 lutego w saloniach „Ogniska” był jak do tychczas najwytworniejszym z balów tegorocznych karnawału w Nowogródku.

Doroczne Walne Zebranie Nowogródzkiego Stowarzyszenia Techników

Dnia 1 lutego b. r. w sali Konferencyjnej Województwa odbyło się doroczne Walne Zebranie Nowogródzkiego Stowarzyszenia Techników.

Redukcja godzin pracy i zapłaty w Gimnazjum miasta Lidy

Dyrekcja Gimnazjum miasta Lidy, stosując zarządzenie p. Ministra W. R. i O. P. z dnia 2-go stycznia r. b. w sprawie zmian w planach godzin dla gimnazjów państwowych...

Odczyt o jedwabnictwie

Dnia 6 lutego r. b. w sali Kina „Nirwana” profesor zakładu doświadczalnego jedwabnictwa w Bielsku Śląskim, p. Zawojski, wygłosił o jedwabnictwie odczyt z przerozumiem dla młodzieży...

Spis ludności

W dniu 1 lutego r. b. Magistrat przystępuje do sporządzenia ogólnego spisu ludności miasta Lidy.

Kronika Lidzka

Zmiany personalne

W dniu 4 lutego r. b. objął urzędowanie jako zastępca inspektora szkolnego p. Balun czasowo delegowany ze Świecia.

Kursy rolnicze w pow.

W szeregu gmin już zostały ukończone kursy rolnicze, prowadzone przez Sejmik łączny z zawiązkiem Kółek Rolniczych. W paru gminach kursy rolnicze jeszcze będą się odbywać.

Budowa szkoły w Bielnikach

Dnia 5 lutego r. b. w Bielnikach odbyło się posiedzenie w sprawie budowy 7-klasowej szkoły powszechnej. Pod budowę wybrano plac naprzeciw dworca kolejowego.

O szkoły w Lipniskach Żyrnuchach, Iwju, Wersocze

Dnia 7 lutego r. b. odbędzie się posiedzenie Rady Gminnej w Lipniskach w sprawie budowy 3-klasowej szkoły powszechnej.

Sprawa melioracji w Berdówce

Dnia 11 r. b. w Wydziale Powiatowym odbędzie się konferencja, na której nastąpi rozpatrzenie ofert w sprawie dostawy sączek i przystąpienia do wykonania drenowania majątku - Berdówka.

Zaprzysięganie sołtysów

W powiecie lidzkim odbywać się będzie zaprzysięganie sołtysów. 1) 6-go lutego w gminie Bielnickiej, 2) 8-go lutego w gminie Żyrnuchach, 3) 13-go lutego w gminie Warwiorskach, 4) 15-go lutego w gminie Dokurowskiej, 5) 20-go lutego w gminie Bielniańskach, 6) 23-go lutego w gminie Honszczankach, 7) 27-go lutego w gminie Białohrudzkich.

Bal w Nowym Dworze

Z inicjatywy Zarządu Ogniska i przy współudziale miejscowego ziemianstwa odbył się w dniu 3 lutego b. r. doroczny bal karnawałowy w maj. Gandziskich gm. Nowy Dwór.

Pożar w domu Burmistrza

Na ulicy Suwalskiej 23, w domu p. burmistrza Bergmana, gdzie mieszkał s. t. z. Stara, wybuchł pożar, który wkrótce ugaszono. Straty wynoszą 13.000 zł. przeważnie na szkoda właściciela apteki p. Lewinsona. Dodać należy, że w ciągu pół roku jest to już szósty pożar w mieście.

Pokazy hodowlane w powiecie lidzkim

W r. 1924-ym było pokazów 4, a doprowadzono 200 koni. W r. 1925-ym pokazów — 5, a doprowadzono 250 koni. W r. 1926-ym pokazów było 6, a doprowadzono 677 krów. W r. 1927-ym pokazów było 10, a doprowadzono 1405 krów.

Ofiary

Obywatel m. Lidy, Samuel Zeldowicz, zamiast przyjęcia w dniu żeślubin córki swej, złożył w dniu 4 lutego 1929 r. na ręce Burmistrza m. Lidy tytułem ofiary dla biednych chrześcijan 21. dwieście i 25 zł. specjalnie dla przytulku dla starców chrześcijan na lepsze odżywianie w czasie osłabek.

Bywają i takie listy...

Skryzka redakcyjna kryje w sobie nieraz bezcenne skarby. Są to dokumenty chwili — wyraz ludzkich dążeń, tęsknot i marzeń — często myśli głębie — rzadziej już zjadliwą ironię — ironię trafiającą przeważnie w próżnię. Znajdujemy w tej skryzce — często słowa zachęty, słowa uznania za naszą trudną pracę, ale znajdziemy się również choć bardzo rzadko i takie listy, który poniżej przytoczamy.

Początek końca Kowieńskiego Dyktatora

KOWNO 7. II. Sprawa ustąpienia Waldemerasa jest obecnie nie tylko kwestią czasu. Prezydent Smetona mając całkowite zaufanie do Plechowiczusa przedstawił ponownie rokowania utrzymania obecnego rządu.

Sanacja państwa w Jugosławii

PRAGA 7. II. Prezydent król Aleksander, który zjednoczył Jugosławię, w imieniu rządu prof. Unglicza.

Trocki przybył do Konstancji

BERLIN 7. II. „Vossische Zeitung” donosi z Konstancji, że przybył tam parowiec sowiecki „Krasnyj Flot”, na po-

